

BRATRSTVO | 4

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ | roč. 47/2006

ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ

JEŽÍŠŮV KŘEŠT

FREETEKNO

PÝCHA A PŘEDSUDEK

Rohlík s máslem nebo dům ?	Samuel Titěra	2
Biblická úvaha — Ježíšův křest	Jan Kupka	4
Životní úroveň —		
• Na dno to jde snadno — rozhovor s O. Villnerem	O.Ferjenčíková, T.Jun	5
• Konzum a smysl	Erazim Kohák	6
• Smutně veselá africká pohádka	Popelka Králová	7
• Požehnaná úroveň života	Tomáš Trusina	8
Stalo se před lety — Zátoka svíní	Pavel Nápravník	10
Tisklo se před lety — Z Eddyho přednášek		10
Český bratr vzdělanec aneb církevní školství	Luboš Kratochvíl	12
E-figle — Halo, je tam někdo ?	Samuel Titěra	13
Z čeho čerpáme ? —Českoobraterská identita II.	Ota Halama	14
Bajbl fór tudej — Z židovské kuchařky	Marie Medková	15
SEM v ČR — rozhovor s Filipem Kellerem	Olga Ferjenčíková	16
Potřebujete logopeda — rozhovor s Terezou Brodskou	Olga Ferjenčíková	18
Z cest — Estonsko - všude net a nepořádek — rozhovor	Tomáš Groll	20
Učedníci Páně — Apoštol Filip	Pavel Prejda	22
Subkultury mládeže — Freetekno	Miki Erdinger	23
Svatý jazzový prostáček — recenze	Samuel Titěra	24
Bereme, co je	Olga Ferjenčíková	24
Divadelní truchlohra	Klára Schneiderová	25
Pýcha a předsudek	Anna Kratochvílová	25
Foto na obálce: bezdomovec — Tomáš Pleskot, auto — web		

ROHLÍK S MÁSLEM NEBO DŮM?

Samuel Titěra

ÚVODNÍK

Kdoví, jak je to dlouho, co se tyhle dvě věci potkávají a soupeří spolu - někdy se dokonce jedna převléká za druhou: peníze a štěstí. Jejich falešným sporům se můžeme smát do té doby, než se přihlásí o slovo ta třetí: skutečná bída.

Naprostá většina z nás autorů a vás čtenářů však bídu vlastně nezná, možná ani od vidění. Takže nám při přemýšlení o životní úrovni půjde zas jen o to, kolik peněz (elektrospotřebičů, párů bot, aut) je málo, kolik akorát a kolik moc. Ale čím to poměřovat? Průměrným příjmem? Fiktivním balíčkem základních potřeb? Nebo osobní spokojenosti?

Někdo říká, že i mít děti je dneska nákladné. Vlastně ano, ale za ty feči bych jim stejně rád na... Vždycky vzpomenu na domácnost jednoho přítele: z příjmů o třetinu menších, než mám já pro dva, jich žilo šest a celkem radostně a vděčně. Ale pozor, jsou lidé, kteří mají málo, a šťastní proto nejsou. A bohatí, kteří šťast-

ní jsou (jako já, dokud mám na kytky a na pivo), a jiní, kteří ne.

Životní úroveň se dá poměřit i tím, co všechno si můžete kdykoli dovolit, aniž byste na to museli šetřit. Rohlík s máslem? A se šunkou? Velkou čokoládu? Láhev přívlastkového vína? CD? Nové kalhoty? Módní mobil? iPod? Dovolenu u moře? Auto? Dům? Zařaďte se. Já jsem někde u vína či CD.

Odkaz staré Jednoty Bratrské nám nabízí výborné duchovní cvičení: dělit věci na podstatné (bez čeho nelze žít), služebné (co slouží tomu podstatnému) a případné (co může, ale nemusí být). To je však na dlouhé povídání. Zkuste si teď, než se pustíte do tohoto Bratrstva, říci: jaké „kdykoli mohu“ mi stačí ke štěstí či spokojenosti? Projít se po městě či lesem? Zavolat kamarádovi? Dát si zmrzlinu? Spát alespoň osm hodin? Líbat krásnou šťastnou ženu? A na závěr - kdybyste k tomu byli bezdomovec, byli byste taky tak šťastní? ■

Sklo je jen ztuhlý vzduch.

G. Ch. Lichtenberg

Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on mu bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ Ježíš mu odpověděl: „Připusť to nyní; neboť tak je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.“ Tu mu již Jan nebránil. Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“

Co myslíte: Je křesťanství náboženství síly nebo pokory? Byl Ježíš Mesiáš silný a mocný, nebo spíše pokojný? Známe Krista jako oplývajícího děsivou mocí, nebo jako mírného a laskavého?

Přiznám se, že teď vás trochu vodím za nos. Ježíšův křest (a následné pokušení na poušti) totiž ukazuje, že jedno je s druhým spjaté. Jak?

Příběh o Ježíšově křtu je událost děsivě krásná, událost kosmického dosahu, v pravém slova smyslu thriller. Na jednom místě je přítomen Hospodin v celé své slávě: Otec, Syn i Duch svatý se zjevuje na konkrétním místě u Jordánu, v případě Ježíšově dokonce hmatatelným způsobem. Ti, kdo tam vedle Ježíše a Jana Křtitele stojí, to ještě netuší, ale takhle blízko lidem Bůh ještě nikdy nebyl. Ta bezprostřednost setkání s Bohem nahání hrůzu. Jako kdybychom mohli nahlédnout pod pokličku Bytí, smyslu naší existence. Tady jsme v přítomnosti Boha Stvořitele, Vykupitele, čekali bychom tedy nějaké dramatické vyústění, nějakou podstatnou změnu: konec světa, začátek království Božího, nebeský Jeruzalém... Jenže nic z toho se nestane. Žádná viditelná změna. Ale přesto my čtenáři (a tedy i účastníci této události) víme, že se něco stalo. Ale co? Neuvěřitelná, úplně fantastická

věc. Všemocný Bůh, Hospodin, ten se vtělil do svého stvoření, do chudého Žida Ježíše. A tento Ježíš, tím pádem bezpochyby mocný Mesiáš, své moci nezneužívá, ani ji nevyužívá k moci nad svými současníky, ale naopak se nechává od Jana pokřtít, spolu s jinými lidmi, na odpuštění hříchů. Co to všechno znamená nelze krátce vypovědět. Důkazem nepochopitelnosti této události je, že Židé Ježíšovo mesiášství nepřijali a i křesťanští theologové dodnes toto téma nedokáží vyčerpát.

To, co se tam tehdy stalo, bylo projevem Božské pokory. Od této chvíle je jasná jedna věc: budoucnost v tomto světě už nepatří těm, kdo nad druhými panují. Ježíšovým křtem se dostává podílů na moci v Božím království lidem, kteří pokorně přijímají povolání do služby. Pokorný je ten, kdo ač má dostatek síly postavit se na odpor, přesto se před někým dobrovolně skloní. Pokora není poníženosť, pokorným může být jen člověk dostatečně silný, či mocný, který se této své síly a moci vzdává. Kdyby se Goliáš sklonil před Hospodinovým služebníkem Davidem, pak by projevily pokorné srdce.

Ti, kdo se ke Kristu hlásí, mají na své straně mocného Boha, který je ale sám pokorným Bohem. I když máme tedy za našimi zády sílu nebeských zástupů, budíž pokora naší základní ctností. Protože právě ti, kdo spoléhají na hrubou sílu, ti stojí na slabší straně. Svůj boj prohrají, takže není o co stát.

Křesťanství je náboženství silných. Ale je to síla skutečná, nikoli iluzorní síla „namakanců“, co chodí do posilovny. Jejich síla časem vyprchá, svaly ochabnou, rozpadnou se v prach, taková „síla“ bude jednou pro smích. Tohle je síla Boží. A jak ukazují následný příběh o pokušení na poušti, ďábel je poražen právě pokorou. Stůjme tedy na vítězné straně. ■

NA DNO TO JDE SNADNO

Olga Ferjenčíková, Tomáš Jun

Oldřichu Villnerovi je jen 27 let, zažil toho ale víc než dost. Přečtěte si sami, jak se z pracovitého studenta průmyslovky stal úspěšný podnikatel a pak bezdomovec, kterého jsme potkali ve výdejním centru Nového Prostoru v Řeznické ulici v Praze. Právě si tam kupoval nové časopisy.

Odkud pocházíte?

Narodil jsem se v Kraslicích u Sokolova, v dětství jsme se ale hodně stěhovali. Osmou třídu jsem vyšel v České Lípě s prospěchem 1,18 a nastoupil jsem na střední průmyslovou školu obor technika administrativy. Mezitím se ale rodiče stačili rozvést a já začal pracovat, protože jsem chtěl mít svůj zdroj peněz. Dělal jsem noční na taxisloužbě a přes den chodil do školy. Naučil jsem se spát dvě hodiny denně a školu jsem zakončil maturitou z ekonomiky, marketingu, managementu a psaní na stroji. Pak jsem šel na vojnu.

Co jste dělal po vojně?

Začal jsem pracovat pro cestovní kancelář. Skoro tři roky jsem byl mimo Českou republiku, hlavně v italském Caorle a v německy mluvících zemích. Po návratu jsem nastoupil na soukromou jazykovou školu a udělal si certifikaci z němčiny a angličtiny a také jsem měl našetřené nějaké peníze, tak jsem začal podnikat.

V čem jste podnikal?

Zprovoznil jsem úspěšný dámský klub Sweet Dream, kde zákaznice našly soukromí a příjemnou společnost a po prvních nesnázích, kdy jsem měl asi třímilionové dluhy mi podnik začal vydělávat peníze. V tu dobu jsem ale začal těmi penězi hýřit. Když máte skoro deset tisíc každý ráno, těžko jste za hodný-

ho kluka. Začal jsem těm penězům vyložené sloužit, chtěl jsem mít stále víc. Začal jsem obchodovat taky se sklem, zase jsem spal jen ty dvě hodiny denně, pořád jsem se snažil vydělávat. A bohužel jsem začal pít.

S alkoholem nějak souvisí i vaše nynější situace?

V noci z 5. na 6. května 2000 jsem byl v motorestu daleko za Prahou a ještě jsem se „občerstvoval“, když mi volali kamarádi, že opékají sele, ať přijedu. Došlo k bouračce, byl jsem pak 21 dní v kómatu. Rychlá záchranná služba si zapsala: subjekt má šanci na přežití 0,5 %. Podrobil jsem se asi čtrnáctihodinové operaci hlavy, oloupali mi ji jako banán – proto dnes pořád nosím čepici – a měl jsem ochrnutou levou polovinu těla. Doktoři říkali, že to je maximálně na LDNku a invalidní důchod – například kvůli posunutému oku dnes vidím všechno dvakrát.

Dneska ale není poznat, že byste například špatně chodil...

Tehdy jsem totiž skrze jednu holku z Český Lípy poznal víru a Bibli. Díky tomu jsem se zvedl z toho invalidního vozíku a rozhybal levou polovinu těla. Pak jsem si našel přítelkyni a podnám, zaplatil její dluhy a odjel pracovně na Maltu. Po dvou týdnech jsem se vrátil, byt byl prázdný a přítelkyně pryč. Dostal jsem se už z horších věcí, řekl jsem si. Pak ale přišel domácí, že mu dlužím dva nájmy. Nechával jsem peníze na stole a přítelkyně mu je nikdy nedala. Následovalo pár pokusů o sebevraždu.

Tehdy jste tedy byl bez práce, bez bydlení – co jste dělal dál?

Rozjel jsem se nočním vlakem do Brna a přišel do jedné firmy, že tam chci pra-

covat. Neodešel jsem, dokud jsem nepodepsal smlouvu o díle na 200 hodin. Když skončila tahle práce, odjel jsem do Prahy a poznal, co to je život lidí bez domova. Nejsem ale ochoten klesnout pod určitou úroveň. Sedět v tramvaji a nepustit sednout starou babičku, protože jsem unavený - nepřípustné. Člověk se pořád snaží být člověkem. Dělán brigády, jsem zaregistrovaný v několika personálních agenturách a ve svém „volném čase“ prodávám Nový Prostor. Nemohl bych se ptát spoluobčanů „Nemáš prosímtě drobásek?“ Snažím se dělat cokoli. Po škole jsem si práci vybíral, nesmělo se tam moc dělat a musela být dobře placená. Dnes už mi je jakákoliv práce od uklízení veřejných toalet po práci asistenta manažera stejně dobrá, protože jsou za ni stejný peníze, za který je stejný rohlík.

Dostal jsem se do situace, kdy jsou tři koruny hodné. Pro někoho to jsou drobný, který nechá jako dýško, pro mě to jsou tři rohlíky, na nichž se dá třičtvrtě dne existovat.

Tedy naprostá změna pohledu na svět?

Dřív jsem byl mladý a úspěšný, s hezkou přítelkyní a v prostorném domě a přišlo mi úplně normální sedět ve svém koženém křesle před velkou televizí, vychutnávat si dobré kuřivo a občas si dát skleničku něčeho dobrého. Když mě napadlo někam jet, tak jsem jel. Peníze vyřešily drtivou většinu všech starostí. Například: v devět večer otevřu špajz a zjistím, že není chleba. Co teď? Kdyby nebyly peníze, tak držím půst. Takhle jsem ale zavolał non-stop taxi službu a taxikář mi z večerky dovezl bochník.

Pak jsem ale zjistil, že peníze jsou sice dobrá věc, ale že mě nenaplňují, že už mě nebaví je utrácet, že už mi nic nedávaj. A pak jsem začal pít. A důsledkem pití byla ta bouračka. Můžu si za ni sám a dodatečně bych chtěl poděkovat zdravotnici, která si v sanitce všimla, že nemůžu dechat a prořízla mi krk, chci poděkovat hasičům, co mě vystříhali z tý zmuchlaný alobalový kuličky...

Co všechno se změnilo?

Začal jsem hledat jiný hodnoty. Víím, že peníze řešej problémy, ale už nikdy nebudu volat na taxikáře, aby mi dovezl chleba. Pokud ho vůbec budu tak nutně potřebovat - myslím si, že mě život naučil větší skromnosti. Ostatně všechno, co si vydělám na svý komfortní kolekci informací (NP) bych dal za to, abych ráno slyšel „Ahoj, dobrý ráno, chceš uvařit kafe?“ Možná někdo řekne: „A co má bejt, ta moje mi vaří kafe už 12 let...“ Člověk by měl zažít, co to je citová prázdnota a opuštěnost... Já jsem toho zažil hodně a bylo to dobrý, ale už opravdu nechci. Chci jednu ženu a není důležitý, aby byla super hezká, ale aby byla hodná a aby mě měla ráda. 10 korun na polívku je fajn, ale hezkej pohled a dotyk zahřeje a zasytí možná mnohem víc. Materiální statky prodlouží život o den, dva - a každý z těch dní bude stejným utrpením. Citová stránka je ale důležitější.

Člověk získá pocit, že na tom světě není zbytečně, že je aspoň někdo, komu na něm záleží. Víím totiž, co by mi provedla spousta lidí, který mě potkávaj když prodávám NP, kdyby byli majiteli střelné zbraně. Vadí jim každý, kdo je jiný - ať už bezdomovec, nebo zazobaný podnikatel.

Přítom do podobné situace se může dostat každý z nich...

Jistě, ale nikdo si to neuvědomuje. To je na tom to nejlepší. Každý tam může být a nikdo to neví. Proto jsem rád, když vidím alespoň jednoho člověka - třeba malý dítě, který se zastaví, když dělám pravého kamelota a říká „mami, to je supr, koupíme si to od toho pána“. Když si maminka NP nakonec koupí, tak mám energii na další den, ale ten dětskej pohled, ten zájem o halekající postavu ve Spálené mě nabije na dalších sto dvacet let.

Moc děkujeme.

Není zač - bylo mi ctí a stavte se někdy ve Spálené (O.Villner@seznam.cz) ■

KONZUM A SMYSL

Erazim Kohák

Má život vůbec nějaký smysl? Všechny okamžiky a počiny našeho života zapadají nějak do sebe, aby život byl srozumitelný a ne jen nesmyslný zmatek? Zjevně ano. Pokud by život byl zcela nesmyslný, bez ladu a skladu, nebyli bychom schopni se v něm orientovat, rozhodovat, žít. Kdo žije, dokazuje svým účelovým jednáním, že jeho život není chaos, že tak či onak dává smysl. Tak či onak – jenže jak? U mých rodičů to bylo jednoznačné. Jejich životům dávala smysl Masarykova Československá republika. Případala jim jako naplnění všech tužeb, odkládaných od bělohorské porážky. Když přišel Mnichov, neváhali. Ač měli malé děti a věděli, že pravděpodobnost přežití je mizivá, bez váhání vstoupili do odboje. Koncentráky přežili jakoby zázrakem. Přesto po puči neváhali a znovu šli do boje. To byl smysl jejich života. Až mnohem později, když jsem četl V bílý šat oděni od Mileny Šimsově, jsem si uvědomil, že to bylo složitější. Smyslem jejich života bylo sloužit Bohu svou oddaností Masarykovým ideálům. Sám jsem to prožíval podobně. Díky svým rodičům jsem si byl vědom, že náležím k onomu společenství poutníků dějinami, ke kterému náleželi Hus a Komenský, Palacký a Havlíček, Masaryk a Rádl, Kosík a Machovec. Smysl svého života jsem nacházel v tom, že přidám další krůček k putování tohoto tak velikého oblaku svědků. Snad proto mi nevadilo, že se mnou život roztodivně cloumal. Kdo najde v životě smysl, nepotřebuje hodinky s vodotryskem. A co všichni ti, kdo bloudí, po uši zadlužení, nákupními středisky, co asi hledají? Ale přece také smysl! Něco, proč žít. Pídí se, aby nahromadili víc hraček než u sousedů, než zemřou. Pro konzum obvykle žije ten, kdo nemá, pro co žít. A co vy? Máte? ■

SMUTNĚ VESELÁ AFRICKÁ POHÁDKA

Popelka Králová

Byla jednou jedna holčička, jmenovala se Agah, a žila v Keni, v Africe. Když byla malá, trávila většinu času pobíháním v roztrhaných hadřících po prašných ulicích své vesnice. Maminka byla v domácnosti a tatínek dříve pracoval jako krejčí. Ještě před dcerčiny narozením prodělal vážnou nemoc, nemohl tedy své povolání vykonávat. Holčička měla ještě pět starších sourozenců. Rodina obdělávala políčko poblíž chatky, ve které spolu v jedné místnosti všichni bydleli. Úroda ale nestačila, aby se mohli děti každý den najíst. Musely si, ač byly malé, přivydělávat. Chodily několik kilometrů denně sousedům pro vodu, jedna z dcer pomáhala v domě bohatších lidí na konci vesnice. Tatínek zřídkka dostal zakázku na opravu oblečení. Protože i základní školství bylo až donedávna v Keni placené, nechodily děti do školy, a tak se nemohly učit a zkusit změnit svůj život. Jednoho srpnového dne, když už bylo Agah šest

let, přišla výborná zpráva! Jistá evropská rodina jí slíbila zaplatit studia na celý příští rok. Ačkoliv se v některých zemích, možná to znáte, děti neučí rády, ona se nemohla dočkat, až bude září a půjde do první třídy.

... A jestli našla ochotné a trpělivé sponzory, vystudovala, našla dobrou práci a dnes už se má nejspíš lépe než mnoho jejích vrstevníků. Celý příběh je sice vymyšlený, ale pokud někomu něco připomíná, není to náhoda. Takových smutných, i smutnějších (a jen někdy s veselým koncem) se po celém světě odehrává nepočítaně. Víte, co je zajímavé? Roční adopce na dálku stojí v případě keňského dítěte pouhých 7200,- a uhradí se z ní školní uniforma, pomůcky k učení, poplatky do škol a někdy i stravování, matrace na spaní a zdravotní péče. Jak velkou máme moc zlepšit životní úroveň jiných lidí! Hleďte na www.adopceafrika.cz, www.humanisti.cz nebo www.unicef.cz. ■

JAK SE POZNÁ DOBRÁ ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ?

Sára Medková,
žákyně 3.B ZŠ Karla IV,
Nový Bydžov

Že máš dům, školu, peníze na jedení, normální oblečení a to je asi všechno. To je docela hodně, ne?

Rudolf Brančovský,
výtvarník, hudebník
Veselá zubatá, 26 let

Máte obě nohy, obě oči, obě ruce, obě plíce, obě ledviny, obě varlata. Ženy pak ještě obě prsa a oba vaječníky. Vše, co je dvakrát, prostě v plném počtu.

Olga Navrátilová,
studentka ETF UK,
25 let

Dobrá životní úroveň je podle mě taková, která člověku umožňuje žít dobrý a důstojný život. Základem asi je, aby nemusel mít strach o to, co bude zítra jíst, kde bude bydlet a zda bude mít práci. Co potřebuje nadto, záleží už na posouzení každého.

Josef Masopust,
držitel Zlatého míče,
český fotbalista
století, 75 let

K dobré životní úrovni nepatří jen dostatek peněz, ale hlavně dobré zdraví, porozumění lidí, se kterými žiji, a spokojenost s tím, co dělám. Ty peníze následují až na konec.

Petra Braunová,
spisovatelka,
38 let

Člověk s dobrou životní úrovní si každý den čistí zuby, má alespoň jedno náhradní oblečení, má kde spát a nežije na úkor druhých. Žije tak, že se nebojí svého vlastního stárí a v rámci možností pomáhá druhým.

Antonín Nevola,
římskokatolický kněz,
38 let

U někoho dobrá životní úroveň znamená mít tři auta, dvě vily, u jiného je to spokojené manželství a dobře prožívané vztahy se svým okolím. Já osobně bych se klonil k variantě druhé, i když netvrdím, že kdo má tři auta, nemůže mít zároveň dobré manželství a spoustu přátel.

Miki Erdinger,
nastupující generální
sekretář YMCA v ČR,
26 let

Že by podle značky bot, značky bundy, rychlosti auta, počtu klubových a kreditních karet a objemu bazény ve sklepeš vily? Anebo spíše podle sociálních vztahů v rodině a navenek, podle kultivovaného vystupování a spokojenosti s vlastním životem? A má nás to vůbec zajímat? Není to moc předurčující v budování vztahů? A jakou úroveň měl Jan Tleskač?

Jakub 24	Člověk zbytečně nemachruje.
Gertruda 15	Podle jídla
Pavel 20	Máme, co si oblékat, jíst, pít, dýchat (zatím) a kde spát.
Matěj 14	Všichni mají na to, aby si mohli kupovat věci, které nutně nepotřebují.
Tomáš 28	To musí posoudit každý sám, těžko soudit...
Mařka 15	Nekrkáš, neprdíš na veřejnosti.
David 22	Tím, že člověk může dělat jen to, co ho baví.
Andrea 21	Každý si ji představuje jinak, je to velice subjektivní.
Eva 21	Na člověku na první pohled.
Tom 29	Není na to nějaká norma? ISO?
Martin 25	Nevím jak, ale vím kdy: když ji člověk ztratí.

Otázka příště: „K čemu je vám vaše vzdělání?“ Odpovědi pošlete na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 27.4. 2006.

... POŽEHNANÁ ÚROVEŇ ŽIVOTA

Tomáš Trusina

Jak se máte? Děkuji, dobře, nestěžuji si. Za mých mladých let mi zněla tahle odpověď jako pochlebovačská fráze (stěžovatele tehdy vrchnost ráda vyhodnocovala jako škůdce společnosti). Dneska si všímám, že k odpovědi „dobře, nestěžuji si“ je občas potřeba jisté odvahy. Čím víc se otevírá možností, kam se vyjet rekreovat, čím vybavit obývací, písíčko či garáž, čím lákavěji ty možnosti útočí na mé signální soustavy – tím víc podnětů ke stížnostem, že jsem krácen. Když si nemohu dovolit to, nač mám tak trochu nárok (vždyť to přece má spoušťák nebo souseď), tak se přece nemůžu mít dobře. A tak jedna z důležitých odpovědí víry zní: „Děkuji, nestěžuji si“. Mám se dobře, i když toho třeba nemám tolik jako spoušťák ve škole nebo souseď od vedle.

Kde k tomu vzít odvalu a svobodu? Z toho, že patřím k požehnanému společenství. K společenství obdarovanému Boží přívětivou věrností, milostí, nadějí, pokojem,

chlebem a vínem. Ve víře smím vnímat, slyšet, prožívat, že základní náplně života, ba život sám, nemusím shánět ve slevách a výprodejích ani v značkových buticích. Jste požehnaní. Uslyšíte to, když zajdete občas na bohoslužby, dočtete se to, když si otevřete příběhy Izraele nebo apoštolské dopisy. Když se projevuje Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, Otec Ježíše Krista, žehná. Obdarovává. Obdarovaný pak vzdává díky. Obživen zdarma, ožívá vděčností. Pak umím žít v nedostatku i v nadbytku – zvláště vzniká-li z porovnávání se spoušťákem či souseďem. A dokážu si přebrat i úskalí, skrývající se pod pojmem „životní úroveň“. Zjistím, že to není žádná pevně nastavená laťka, kterou musím přeskocit v závodě o životní kvalitu. Ani společenská terasa, na niž se musím vyškrábat, aby můj život měl úroveň. Požehnanou úroveň život získává, když vím komu a za co děkovat. ■

Jarní jihočeské seniorátky

Budou 21.- 23.4. v Českých Budějovicích, v pátek společná hra a film, v sobotu od 9:30 přednáška Pavla Stolaře „Křesťan, podnikání a majetek“, odpoledne sportování, bazén (plavky s sebou!!! :-)), večer Eva Tkadlečková povede rozhovor o hledání finančních zdrojů pro práci s mládeží, v neděli od devíti společné bohoslužby. „Sjezdovné“ 100 Kč, přihlášky a další info na mailu: jihoceska-mladez@evangnet.cz nebo na telefonu 776585407.

Počátkem roku 1961 přerušily Spojené státy diplomatické styky s Kubou. Prezident Eisenhower zároveň vydal CIA rozkaz k výcviku kubánských uprchlíků pro novou revoluci. Takovou linii převzala i vláda prezidenta J. F. Kennedyho (od ledna 1961). Ústřední zpravodajská služba dále pokračovala v přípravě invaze na Kubu, bez ohledu na změnu v Bílém domě. 22. ledna 1961 ředitel CIA Dulles spolu s generálem Lemnitzerem předložili prezidentovi projekt invaze. Zatímco Kennedy se vůči plánu stavěl skepticky, zástupci ozbrojených složek s akcí souhlasili. Na další poradě prezident odmítl původně plánované vylovení u města Trinidad na jižním pobřeží ostrova. Vybrána byla Zátoka sviní v bažinaté oblasti poloostrova Zapata. Přes nesouhlas svých spolupracovníků stanovil Kennedy datum invaze na 17. dubna 1961. Útok předcházelo nepříliš úspěšné bombardování kubánských leteckých základen v Havaně, San Antoniu a Santiagu de Cuba. Castrova vláda se okamžitě obrátila na Radu bez-

pečnosti OSN. Nepříznivá reakce veřejnosti přinutila prezidenta k odvolání druhé vlny náletů, čímž částečně přispěl k fiasku celé akce. V neděli 17. dubna se na Playa Girón v Zátoce sviní vyloďilo 1500 dobře vyzbrojených mužů. Cílem bylo obsazení části kubánského území a ustanovení prozatímní vlády. Invazi zachytily dva prapory kubánské milice následně podpořené tankovou jednotkou a několika bateriemi těžkých minometů. Kubánskému letectvu se podařilo zničit invazní a zásobovací lodě. V následujících třech dnech byly invazní jednotky zcela rozbity, zajato bylo 1200 mužů, zbývající padli v boji nebo zemřeli v internačním táboře na ostrově Pinos. Situace nabídlá příležitost sovětskému představiteli Nikitovi Chruščovovi. Oba státníci se sešli v červnu 1961 ve Vídni. Po schůzce byl Chruščov přesvědčen, že Kennedy je slaboch. Částečně na základě tohoto dojmu schválil v srpnu téhož roku stavbu berlínské zdi a později se rozhodl pro umístění jaderných zbraní na Kubě. ■

Z Eddyho přednášek.

O osobních problémech našich studentů:

Dnes je na univerzitách značná demoralisace. Očista musí přijít od malé skupiny silných, charakterních osobností, které půjdou napřed svým příkladem. Základem povahy takových obrodných jednotek je:

1. *Čestnost.* (Student z Jale šidil při zkouškách. Na konferenci pod dojmem Eddyho adresy se zastyděl a vrátil inženýrský diplom).
2. *Čistota:* Mluvit čistě tak, aby nás vlastní matka každé chvíle mohla slyšet. K dívkám chovejme se jako k vlastní sestře. Není hroznější kletby než následky pohlavní nemoci. Za chvíli pochybné rozkoše platí se zdravím a štěstím ne celého života, ale často celé generace. Jak k tomu přijde čistá žena, kterou nakazíte? A což syfylické děti, slepé a mrzácké od narození, bez vlastní viny! Uvědomí si tohle student než vkročí do nevěstince?
3. *Vážnost* ve všem, co podnikáme. Buďme veselí, netrapme se zbytečně, ale berme život, studium, povolání svoje vážně!
4. *Spravedlnost.* Buďme přísní k sobě a tolerantní i k jiným. Mějme jasný, přímý poměr k Bohu i k lidem. Chceme-li jim co vytknouti, učinme tak přímo do očí, nepomlouváme po straně.

(Bratrstvo č. 6, červen 1922)

Koncem loňského roku, přesněji řečeno na Den lidských práv, uspořádala česká sekce ACATu (Hnutí křesťanů za odstranění mučení a trestu smrti) besedu s paní **Jadrankou Cigelj**. Je právničkou a v současné době pracuje jako vedoucí úřadu chorvatské vlády pro styk s nevládními organizacemi. I její nynější aktivity by tedy vydaly na samostatný program.

Paní Cigelj ovšem přijela promluvit o minulosti. Před vypuknutím balkánského konfliktu žila v klidu a míru se svými srbskými a muslimskými spoluobčany v bosenském Prijedoru. V červenci 1993 byla zatčena a převezena do tábora v Omarsce. V tomto bývalém těžebním závodě byly systematicky mučeny tisíce mužů – a také několik žen. Odhaduje se, že čtyři tisíce vězňů tento svůj „pobyt“ nepřežily.

Jadranka Cigelj jezdí sdělovat své smutné zážitky již přes 10 let. Zdůrazňuje, že nejtěžší pro ní byl první krok. Vyvolat zpět vzpomínky, které by ze svého života nejraději vytěsnila. Po poradě s přáteli a synem se rozhodla nejen svědčit u mezinárodního tribunálu v Haagu, ale postavila se i před kameru dokumentaristů a dokonce vydala obsáhlou knihu s názvem *Apartmá 102* (v současné době se připravuje vydání v Německu). Účastníci našeho prosincového setkání si jednak vyposlechli několik ukázek ze zmíněné knihy, jednak měli možnost shlédnout dokumentární film *Volání duchů*, který nám laskavě zapůjčil festival *Jeden svět*.

Hlavní částí programu byla diskuse, k níž byly přizvány ještě dokumentarista T. Škrdlant a právník M. Hulík. Po prvních reakcích na snímek typu „Jak to, že jsme o tom nevěděli?“ se publikum zaměřilo převážně na otázku viny a trestu. „Je možné odpustit?“, „Jste pro trest smrti?“, „Co se stalo s veliteli tábora?“, „Jak vypadá Omarska dnes?“

Bohužel je osud bývalého těžebního střediska a nedávného koncentračního tábora

příznáčný pro celou situaci. Tábor se nachází na území dnešní (byť mezinárodně neuznané) Republiky srbské v Bosně, a tak se stěží najde někdo, kdo by tu stavěl památníky obětem mučení. Kdo trochu sleduje procesy v Haagu, ví, že s válečnými zločinci se to má podobně: Málo jich je předvedeno, ještě méně odsouzeno. Paní Cigelj se domnívá, že k tomu chybí politická vůle.

V jejím snažení je patrný jistý vývoj – prvotní touha po odplatě se časem změnila v rezignované, avšak neutuchající volání po spravedlnosti. Tato žena nicméně žije přítomností – chystá pokračování své knihy, které by mělo zachytit poválečnou současnost. S úsměvem říká, že bude právě tak rozsáhlá jako ta předešlá.

A jak bude ve své činnosti pokračovat český ACAT? Další větší akci plánujeme na Den obětí mučení, který se koná každoročně v červnu. Sledujte naše webové stránky, kde ostatně naleznete také záznam prosincové besedy včetně přeložených ukázek. A zachevte nám přízeň, protože ji moc potřebujeme. ■

ČESKÝ BRATR VZDĚLANEC ANEB CÍRKEVNÍ ŠKOLSTVÍ

Luboš Kratochvíl

NA CO
JE MÁME

Nedávno jsme se v této rubrice zmiňovali o práci Synodní rady a o tom, že se má starat také o vzdělávání kazatelů, ale i dalších členů církve. To nezůstává jen nenaplněným snem na papíře. ČCE má na svoji velikost poměrně dost škol, které se od těch státních a ostatních snaží odlišit důrazem na křesťanské hodnoty. Vznikly krátce po sametové revoluci a zastřešuje je Evangelická akademie.

Vzdělávat se po evangelicku je možné už jako dítě školou povinné. V Praze funguje Bratrská škola se zaměřením na výtvarnou výchovu. Chodit do ní mohou i děti z neevangelických nebo nevěřících rodin a postižení. A někteří do ní vlastně skoro chodit nemusí. V BŠ totiž probíhá experimentální projekt domácího vzdělávání. Škola má ale jen první stupeň, pak je třeba změnit působiště. (www.bratrska.cz)

Na středoškolské úrovni je výběr pestřejší. Nadšení zájemci o sociální práce a maturitní vysvědčení se mohou vrhnout na Evangelickou akademii v Praze, Brně nebo Náchodě. Na pražské EA se studuje sociální pečovatelská a sociální vychovatelství, stejné obory nabízí také náchodská škola. V Brně funguje Církevní střední zdravotnická škola „produkcující“ ošetřovatele a zdravotnické asistenty. Laskavě křesťanského pohledu na svět a pacienty v nemocnicích není nikdy dost.

(www.eapraha.cz, www.eabrno.cz,
www.cbox.cz/akademie)

Pokud se přátelíte s nějakou hudební múzou, otevírá vám náruč Církevní konzervatoř v Kroměříži. Studium je šestileté, po čtvrtém ročníku následuje maturita, po šestém absolutorium. To opravňuje k výuce na základních uměleckých školách nebo k soukromým hodinám hudby, ale i k jejímu profesionálnímu provozování. Už po maturitě je možné přestoupit na vysoké školy příbuzného zaměření. (www.ckonz.cz)

Aby se školy s názvem Evangelická akademie nepletly, lze ve vzdělávání pod touto hlavičkou pokračovat i po maturitě. V Praze a Brně provozuje EA Vyšší odbornou školu sociálně právní. Přípravují pro život v praxi sociální pracovníky, kteří se uplatní zejména ve službě potřebným v církevních i státních pečovatelských zařízeních, třeba v ústavech Diakonie (viz minulý Bratrstvo). V Hradci Králové dožívá Vyšší odborná škola biblická. Tam dálkově studují poslední posluchači třetího ročníku, kteří se připravují na pastorační práce. Škola letos ukončí činnost. ■

Je omamné ale i smutné, že náhle přestala být modlitba jedinou možností, jak odkudkoli a kdykoli prosit o pomoc (nebo se svěřovat, stěžovat si, hádat se). Náhle ani Nejvyšší se svými anděly není tím jediným, ke komu je možno volat. Nevím, jestli už se pracuje na teologii mobilního telefonu a *chatu* – tam ale navíc víte, jestli a kdo vám to zvedl a co vám odpovídá... Jen žertuji.

V poslední době přibývá těch, kteří jsou v práci nebo doma *pořád on-line*, tedy stále připojeni k internetu. Má to svá úskalí, jako potřebu chránit se před vloupáním do e-soukromí. Vážně také hrozí vznik závislosti.

Jednou z největších výhod je však možnost *chatu* (čteme s „č“ :o) neboli e-popovídání. Nechám teď stranou jeho zábavnou podobu, totiž diskusní servery, na kterých libovolní cizí lidé (i v pracovní době!) ve skupinách debatují na všemožná témata. Pro pracovní i přátelský chat jsou lepší samostatné programy pro bezprostřední komunikaci (tzv. *Instant Messaging*). Mezi nejběžnější patří ICQ, Skype, Mi-

randa a MSI Messenger. Všechny jsou k dispozici zdarma.

Při jejich spuštění se svým kódem přihlásíte do sítě. Od té chvíle všichni, kterým jste to dovolili, vidí, zda jste k dispozici. Mohou vám poslat zprávu, která „vyskočí“ v rohu obrazovky a když chcete, otevřete si ji a můžete si větu po větě povídat. Když jsou na tom vaše PC a připojení hodně dobře, dá se i (video)telefonovat. Můžete se také „schovat“ a jen občas mrknout, kdo je online.

Vyměňování mailů je někdy zdouhavé a pro operativní řešení věcí se nehodí. Navíc nikdy nevíte, kdy a v jaké náladě si adresát váš mail přečte – dají se tak napáchat neuvěřitelné věci. Nevýhoda e-povídání? Trvá to déle než mluvení a přitom člověk někdy napíše i věci, které by nahlas neřekl a v mailu si rozmyslel. A vidět, že je někdo online a stejně neodpovídá, taky není moc veselé. :o) Ale to k podobným vymoženostem patří, jen je potřeba se naučit je používat.
<http://www.icq.com/download/>
<http://www.skype.cz/>

SMS RECENZE

Kdybyste ještě nikdy nahodou narazili na výstavu Česká Bible v průběhu staletí, nevažte! Je naprosto unikátní a ojedinělá svým rozsahem a zabereť Jah.

Fimfarum 2 se úplně nepovedlo, není tak vystižné a celkově mate, chválím jen mile detaily scény. Ovšem porad na nej můžete jít z nostalgie.

Jdete na Hostel. Sice je to bečkový horor, ale české realie zahřejí na duši. Michal David konečně našel to právě místo pro své písně. MS

Přectete si Vyhnaní od Petera Glotze. O vyhnaní sudetských Němců se moc nemluví a porad se zavírají oči před tím, že vinní nebyli vzdychky jen Němci. PJ

Poznámka k diskuzi o Sifre Mistra Leonarda – jak se k autorovi hodí to obvinění o krádeži nametu knihy, ze? Dokresluje to charakter celého románu.

Dusek, Vitous, LaSéz, divadelní představení čtyři dohody. Pohled tolečského samana na život. Proc už od mala v detech zabíjeme Brahma? Pouc nejen pro rodiče. Dusek vas strhne. JC

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zasílat na tel. číslo 604968991

Křesťanem se člověk nerodí, ale stává, takže i českobratrským evangelíkem se člověk musí stát. Snadnější to mají ti, kteří se pro vstup do ČCE vědomě rozhodli, když vědí, proč si vybrali církvíčku, o které neví většina obyvatel naší země. Ale co ti, kteří se do ní narodili? Ti, které můžeme nazvat „oběti generační misie“, kteří v ní byli pokřtěni, konfirmováni a účastní se jejího sborového života? Vědí, proč jsou českobratrskými evangelíky, proč nejsou luterány, reformovanými, baptisty, metodisty, atd., když všechny tyto církve také postupně vzešly ze stejných kořenů, z reformace? Myslím, že většinou nevědí a můj názor potvrzuje i existence této rubriky.

Nutno říct, že vědět či nevědět o kořenech naší církve a o ní samé nikoho nepřipraví ani o spásu, ani o zatracení. Boží záměry jsou nad církvemi, naštěstí, a proto církev, která svým členům slibuje spásu jen pro samo členství v ní, volá přinejmenším po reformě. Stejně, jako evangelík, který by se jen pro své evangelictví stavěl nad svého bratra v římsko-katolické církvi, volá po trestu. Toho si je vědoma i naše církev a k ní se nyní obraťme.

ČCE vznikla r. 1918, kdy se spojily dva hlavní proudy českomoravského evangelictví, luteráni a reformovaní, v jeden celek. K nim v rámci tehdejšího dění *pryč od Říma* přistoupili někteří bývalí římsko-katoličtí křesťané, v podstatě matrikoví katolíci. A k dalšímu posílení našich řad došlo během krizových let 2. světové války

a po roce 1989. Kořeny ČCE jsou tak v době toleranční a osvícenské, kdy *Toleranční patent* umožnil r. 1781 vytvářet jediné

církve luterské, nebo reformované, což nikdy zcela nenaplnilo tužby našich nekatolíků, formovaných na jedné straně všelijak prostředkovanými myšlenkami české reformace, na druhé straně v podstatě barokní lidovou zbožností katolickou. Ovšem důležitým mezníkem byl i r. 1861, kdy *Protestantský patent* zrovnoprávnil nekatolíky s ostatními církvemi a zároveň vtiskl naší církvi nesmazatelný punc menšinové mentality, která dostala možnost projevu, jak svědčí např. kostely postavené po tomto datu, ne nepodobné římsko-katolickým chrámům, a stejně i nazývané.

Tím jsme se dotkli důležitého jevu, přítomného v naší církvi dodnes, totiž problému naší mentality. Menšina má vždy pocit vylučnosti, i ta evangelická. Na jedné straně se svým podřazeným postavením utěšuje a dostává se někdy i na/za samu hranici pýchy, na druhé straně menšinou vlastně být nechce, chce se dostat ke slovu, k vlivu, chce být zkrátka většinou. Toleranční církve v letech 1781-1861 byly menšinou par excellence, zvláště, když vzešly ze zárodků tajných nekatolíků, zvyklých pohybovat se za hranicí legality. Stejně tak evangelické církve po roce 1861 zůstaly menšinou ve většinou katolické zemi, i se svými honosnými chrámy. A menšinou zůstala i sama ČCE po svém vzniku a je jí dodnes, kdy ony chrámy již zejí prázdnotou. ■

Z ŽIDOVSKÉ KUCHAŘKY – HOLOFERNOVY HLAVIČKY

Klára Schneiderová, Marie Medková

Dalším historickým receptem ze Zaslíbené země jsou takzvané Holofernovy hlavičky. Tuto postavu a její překvapivý osud jistě znáte z vyprávění babiček a dědečků. Kdysi dávno, za vlády Nabukadnesara, se pod vlivem nečekaného vývoje v oblasti Palestiny (země zaslíbené) doslova masově rozšířil výše zmíněný recept, tehdy horká novinka přímo z místa vítězství udatné vdovy, z Betúlie. Tento recept si židovské ženy předávaly dlouhá staletí v připomínku statečné ženy. Dnes ho můžete vyzkoušet i vy.

Budete potřebovat:

15 dkg oloupaných mandlí
20 dkg cukru moučka
kousek bílku na spojení
trochu rumu
čokoládu na vaření nebo kakao
půl skleničky jahodového džemu

Oloupané mandle jemně umeleme nebo roztlučeme v hmoždíři. Drť smícháme s prosátým cukrem a bílkem a vypracujeme v marcipánové těsto. Asi 2/3 těsta obarvíme trochou marmelády na jemně růžovou a vytvarujeme z něj mužské hlavičky. Na oči použijeme malé kousičky čokolády. Menší část marcipánu smícháme s rozpuštěnou čokoládou či kakaem a vložíme do lisu na česnek. Propasírujeme tak, abychom docílili kučeravého vlasového porostu. Vlasy upevníme na hlavičky. Tak, Holofernovy hlavičky jsou téměř hotové. Téměř. Nezbytná je pořádná dávka jahodové marmelády kvůli krvavému efektu, který docílíme ponořením krku a brady do misky s marmeládou. Dobrou chuť!

Nápověda: hledej v deuterokanonických knihách

Jaký biblický text se skrývá za příběhem? Správné odpovědi budou slosovány.

Na jednoho vylosovaného výherce čeká zpěvník Svítá.

Odpovědi pošlete do 28. 4. 2006 na adresu redakce : bratrstvo@evangnet.cz

Správné odpovědi z minulých čísel: 01 – Zpráva z archívu FBI – Sd 3,12-24 /

02 – Petice – 1 Sam 8,1-9 / **03** – Bachař a Kanclrkrysa – Lk 23,44-19

Nabízím kompletně zařízenou

chalupu k rekreaci

v klidné části obce Moraveč u Pelhřimova – dvorek, zahrada, 100 m od lesa. Kapacita chalupy cca 10 lůžek. V obci je evangelický sbor, přírodní koupaliště s toboganem, tenisové kurty, fotbalové hřiště, obchod i pohostinství s možností stravování. Okolí Moravče je ideální k procházkám, houbaření a cyklistickým vyjížděním. Možnost zapůjčení kol.

Bližší informace na www.obecmoravec.cz

Kontakt: eva.zadrazilova@tiscali.cz, (565394007, 728227404).

Eva Zdražilová, Moraveč 112, 393 01 Pelhřimov

s Filipem Kellerem o Sdružení evangelické mládeže

Slyšela jsem od SOMáků o organizaci jménem SEM (nikoli JSEM :-), ale moc nevím, co si pod tím názvem představit. Jak bys ji uvedl?

SEM znamená *Sdružení evangelické mládeže* a je to občanské sdružení, které má za cíl podpořit práci s mládeží v naší církvi. Samostatné organizace pro mládež jsou v cizině a dnes i u nás velmi obvyklé a nebytí totalitních režimů, byla by zde nejspíš i nadále evangelická organizace pro mládež založená v předminulém století. Starší pamětníci si ještě vzpomenu na zkratku SČME - Sdružení česobratské mládeže evangelické. SČME před válkou organizovalo sjezdy mládeže a vydávalo například i Bratrstvo.

Jak církev reagovala po převratu?

Po revoluci v roce 1989 se uvažovalo, jestli znovu založíme organizaci pro mládež, ale upustilo se od toho. Jediný tenkrát existující Socialistický svaz mládeže byl dostatečně odpudivým vzorem. Později se začaly obnovovat jiné organizace (YMCA, Junák) a postupem času došlo k tomu, že se dnes i spousta mládežnických akcí na sborech děje pod různými hlavičkami. Mohli jsme to buď tak nechat být, anebo to zkusit nějak podpořit, sjednotit. A proto zakládáme SEM.

Proč dnes nestačí zaštitění pod hlavičkou ČCE? A nemáme od toho ostatně SOMy?

Určitě máme. A založení SEM nechce jejich práci nijak rušit ani nahrazovat. Nejde o to založit novou strukturu a vyčlenit, odtrhnout ji od té stávající. Jde o to stávající strukturu, která funguje a funguje myslím dobře, využít a zhodnotit. Na mnohých sborech se akce pro děti a mládež konají třeba pod Ymcou, jinde zakládají nová občanská sdružení. My chceme nabídnout

organizaci, která bude společná a jasně navázaná na ČCE.

Pořád nerozumím tomu, k čemu bude SEM dobrý...

Dám příklad: budeš chtít uspořádat nějakou akci. Zjistíš, že na ni (nebo na nějaké pomůcky) můžeš získat finanční podporu z městského nebo regionálního grantu. Na to, abys mohla žádat ovšem potřebuješ mít za sebou nějakou organizaci (potřebuješ právní subjektivitu). Dnes kvůli tomu musíš jít na seniorátní výbor nebo nějaký sbor, přesvědčit ho, že to má smysl a žádat jeho prostřednictvím. SEM by tohle měl zjednodušit, protože právní subjektivitu poskytne a jeho úkolem je práce s mládeží včetně hledání prostředků. Navíc z některých grantů a zdrojů jsou církve vyloučeny. I když mají „v popisu práce“ věnovat se mládeži, z hlediska státu to nejsou organizace pro děti a mládež. SEM jí ale bude a bude tak možné legitimně využít peněz, které jsou na tento účel vyčleněny.

Jaký tedy bude vztah SEMu a SOMů?

Finální výsledek by mohl být, že dnešní SOMy budou zároveň i místními výbory SEMu. Všechno by mělo vycházet ze stávající struktury a navazovat na ni. Ostatně struktura, která dnes existuje, tedy Celocírkevní odbor mládeže, seniorátní odbory mládeže a případně sborové výbory mládeže (moci jich není, vím, ale funguje tak i jen neustavená skupina či pár lidí, kteří berou přípravu setkávání mládeže za svou), je pozůstatkem bývalého SČME, které fungovalo za první republiky. Na to chceme navázat.

Proč nestačí, aby prostě tam, kde to potřebují, zakládali občanská sdružení?

Když si někde založí občanské sdružení, musí zvládnout spoustu formálních záležitostí: vymyslet stanovy, mít předsedu, hos-

podáře, vést účetnictví (od příštího roku podvojně), ... Velké sbory nebo spíš seniorátní mládeže to můžou zvládnout, ovšem většinou by to spíš těch několik aktivních nesmyslně vyčerpalo. SEM poskytne totéž zaštitění – a to „bez práce“. Samozřejmě akce budou všichni i nadále připravovat sami, ale to největší papírování se bude vyřizovat ve spolupráci s ústředím. Navíc budeme moci využít například společné pojištění. Na celocírkevních akcích už sice úrazové pojištění máme i teď, ale např. to bude možné rozšířit i na seniorátní a místní, lokální, sborové akce.

Kdo to bude dělat?

Vše bude probíhat v součinnosti s oddělením mládeže a (zatím) s pomocí stávajících kapacit. Rozjezd bude chvilku trvat – uvidíme, jak se podaří a co všechno to bude vyžadovat. SEM bude v případě potřeby mládež zaštiťovat navenek a v zásadě by se nic změnit nemělo – budou se připravovat stejné akce jako dosud, jen místo „organizuje SOM/COM“ budeme číst, že to připravuje oddělení mládeže ve spolupráci se SEM. Občanské sdružení nicméně předpokládá nějakou členskou základnu a pochopitelně: čím víc členů bude, tím to bude smysluplnější. Členové budou platit nějaký členský příspěvek. Samozřejmě, když do něčeho přispěješ, taky od toho něco čekáš. Je jasné, že když budou takto organizované akce, budou mít členové platící členské poplatky levnější účast. Něco vloží a SEM nabídne něco jiného zpátky.

Co jsou podle tebe dva hlavní přínosy SEMu?

Za prvé bude víc možností, jak získat finanční podporu. Existují různé granty, různé soutěže, do kterých je možné se zapojit. Ovšem často jsou organizace (včetně státu), které chtějí dávat peníze na práci s mládeží, jenomže neziskovým organizacím na mládež výlučně zaměřeným a už ne církvím. A druhá věc, kterou vidím jako přínosnou, je výchova k tomu, že když dostávám, tak do toho taky musím něco dát. Zmiňoval jsem členské příspěvky. Dneska se v církvi platí salár. Ovšem odkdy? To je nejasné: od osmnácti, od té doby, kde člověk začne pracovat...? Každopádně často vředycky později než by bylo zdrávo a ne vždy to je chápáno jako samozřejmé. Je přece jasné, že když jsem v organizaci (a církev v tomto smyslu také je organizací), která mi něco dává, jsem v ní rád a chci v ní být, tak do ní na oplátku já musím něco investovat, a to i finančně. Když do něčeho nic nedám, tak je vazba k tomu a zodpovědnost za to daleko menší. Když dám, tak i očekávám a cítím větší zodpovědnost. No a pak když už holt „cátník“ přestane být náctiletým a přijde čas, aby přispíval na činnost sboru, bude to brát jako samozřejmost. V téhle souvislosti mi připadá důležitá právě přímá návaznost na naši církve – další důvod pro jednu konkrétní organizaci a ne různá sdružení a kluby. Tam je návaznost na sbory většinou jen personální a se změnou osob se může změnit i vazba. Kdežto tady bude jasné, že to je organizace, která pracuje s mládeží při naší církvi, a že když člověk odroste, bude vědět, že patří do konkrétního sboru konkrétní církve.

A na závěr?

Věřím, že SEM bude přínosem a ne komplikací. Aby fungoval, potřebuje podporu a lidi, kteří se v něm budou chtít angažovat. Tedy do toho! ■

Tereza Brodská vždycky ráda zpívala a hrála na klavír a na varhany. Dneska jí je 23 let a předloni úspěšně složila přijímací zkoušky z biologie, psychologie, českého jazyka a základů speciální pedagogiky, čímž začala svou cestu třeba na nemocniční oddělení rehabilitační péče nebo do logopedické poradny.

Jak se jmenuje tvůj obor?

Studuju přímo obor „logopedie“, který spadá pod studijní program „speciální pedagogika“. V současnosti je nás na tomhle oboru jenom 14. Studium je čtyřleté, zakončené magisterskými státnicemi. V celé České republice je pedagogická fakulta Univerzity Palackého jediná, kde se dá obor logopedie studovat samostatně. Všude jinde se studuje speciální pedagogika, která se po třech letech specializuje třeba na logopedii, etopedii, surdopedii... Tady samozřejmě taky máme surdopedii celé tři roky a děláme z ní vedle logopedie i státnice.

Surdopedie je speciální pedagogika?

Surdopedie je disciplína speciální pedagogiky, která se zabývá výchovou a vzděláváním osob se sluchovým postižením, zahrnuje taky komunikativní prostředky pro sluchově postižené (znakový jazyk, znakovaná čeština, daktyl, pigtogramy, znaky do dlaně apod.). Znakovou řeč budeme mít až do konce studia.

Jak jsi se školou spokojená?

Možná to je výhoda, že je nás jenom 14 a máme lepší základ než na ostatních fakultách, ale zase je hodně těžký se tam mezi těch 14 lidí dostat :o). Jinak studium mi přijde náročné podle okolností - moc času ve škole nestrávíme, ale zase máme hodně seminárek. Dobrý taky je, že míváme stáže a praxe, ale přibude jich

hlavně ve vyšších ročnících. Máme hodně lékařských předmětů, které se vyučují přímo v nemocnici, takže se dostáváme do kontaktu s lékařským prostředím, což taky není na škodu. Celkově jsem s kvalitou výuky docela spokojená, i když vždycky je co zlepšovat.

Zmínilas, že máte lepší základ. V čem?

Bereme nejenom logopedii jako na ostatních fakultách, ale máme i hodně antropologie a nauku o řeči. Vím tedy třeba, jak se vyvíjel lidský mozek od opice :o) a jak se formoval obličej. Proměny zubů a čelistí, zdokonalování žvýkací funkce a zvětšování mozku - tudíž i hemisfér, které jsou pro řeč zásadní - to všechno je důležitý. Taky se hodně věnujeme latenci ve smyslu pravolevé orientace, a to zase souvisí s dobrou znalostí mozku a hlavně již zmíněných hemisfér... Tohle se třeba na jiné speciální pedagogice, kde se specializují na logopedii, probírá jen dost okrajově a povrchně.

Proč jsi se rozhodla jít právě na logopedii?

Někdy mám pocit, že to je proto, že lidský hlas a řeč a ty procesy, který se na tom podílejí, jsou tak zajímavý. Jindy říkám, že jsem chtěla studovat něco, co se týká člověka, ale nechtěla jsem psychologii ani sociologii a na medicínu bych asi neměla :o) A taky mě vždycky fascinovalo, jak se rozvíjí řeč u miminek... Prostě řeč je pro nás něco tak běžného a samozřejmého, ale přitom stačí tak málo - úraz, šok... a můžeme o ni třeba nadobro přijít.

Má logoped nějaké „poslání“? Jaký by měl být dobrý logoped?

Říct, že jeho posláním je učit lidi mluvit - a takhle to cítí mnoho lidí, kteří s logopedií nepřišli úzce do kontaktu - je tak zjednodušené, že je mi z toho trochu špatně.

Logoped by měl být empatický a vždycky trpělivý. Trpělivost je jedna z nejdůležitějších, protože když například na dítě naléháte a chcete výsledky práce hned, má to vždycky opačný účinek. Důležitá je taky otevřenost vůči rodičům nebo pacientovým blízkým. Když má totiž ten, kdo chodí k logopedovi, pocit, že je v tom úplně sám a že je všem jedno, jestli se jeho problém zlepší, ztrácí motivaci. A potom už ani ten nejlepší logoped nic nezmůže...

Hodně důležitý je ale hudební sluch a přirozené nadání pro řeč. Díky hudebnímu sluchu může logoped slyšet v řeči pacienta - klienta víc, než kdyby neměl tak citlivé uši.

Co třeba slyšíš v řeči? Co u klientů rozlišujete?

Jde i o dýchání, třeba se musíme naučit vnímat dech toho člověka, jak pracuje s bránicí a všimnout si jeho držení těla (když je vadné, může mít právě dech taky vliv na řeč). Zároveň musíme slyšet a vidět, kam a jak dává jazyk při tvorbě určitých hlásek. Nebo si máme všimnout, jestli problém není v tom, že se dítě bojí polykat, nebo moc sliní a podobně. Co konkrétně máme slyšet se asi týká toho jemného rozlišování. Musíme umět poznat, kdy už jde o vadu (např. u rotacismu o špatný „r“), nebo kdy je to jenom nepatologická drncivost.

Není pro tebe teď utrpením poslouchat lidi s vadou řeči? Jak se cítíš, když někdo nevyslovuje úplně správně (máš nutkání mu hned pomoci:-))?

Abych byla upřímná, vadí mi to vždycky a je mi to líto.... Zvláště, když to je dospělý člověk, který má peníze na to, aby k logopedovi zašel a navíc působí někde mezi lidma, např. pracuje v realitce a každý den komunikuje se spoustou zákazníků. To pak ve mně roste takové napětí a trochu i nervozita. Taky už poznám to, co bych dříve nepoznala, třeba i lehký patlání nebo poruchy dechu. Ale spíš je mi líto, proč se to lidí naučí - je to jejich ostuda.

A jakým způsobem se učí řeč člověk po úraze? Jak si máme představit práci logopeda?

Zkušenost s tím, jak se znova učí lidi řeč od začátku třeba po nějakým úraze nemám. Jenom vím, že se začíná vyluzováním hlásek - imitují se zvuky. Pak se učí slova a pak básničky, říkanky, stejně jako u malých dětí. Někdy to trvá třeba i několik let. Na vlastní oči jsem to ale (ještě) neviděla, jenom mi to popisoval člověk, který zažil úraz hlavy a znova se řeč učil.

Díky za rozhovor! ■

Věra Škubalová vycestovala na rok se Servitem do Estonska. Na úvod pár informací: Servitus je ekumenická nevládní nezisková organizace, která mj. vysílá dobrovolníky do projektů v zahraničí. Estonsko má jen o trochu víc obyvatel než Praha, z toho 1/3 tvoří ruská menšina. Většina Estonců se hlásí k luterské nebo ortodoxní církvi. Rozhovor vznikl v lednu přes ICQ.

První otázka na zahřátí. Kolik je teď stupňů v Estonsku?

Asi tak -27 °C, ale strkat nos ven, abych zjistila přesný počet stupňů nehodlám. Ani pro Tebe :-)

Co tě vedlo k přerušení studia a k vycestování se Servitem jako dobrovolník do ciziny?

Já vlastně ani nevím. Byla to taková souhra okolností. Studium už mě přestávalo bavit, už to byla rutina a chtěla jsem si ujasnit, jestli farmacii opravdu chci dělat.

A proč zrovna Estonsko?

Chtěla jsem na Východ a tohle byla první země, kde mě přijali a projekt se mi líbil. :-)

Projekt? Co jsi tam měla dělat a co tam děláš?

Měla jsem se starat o bezdomovce, pomáhat v kuchyni, kde dostávají najíst. To taky dělám. Kromě toho jsem měla dělat i spoustu věcí přesně rozepsaných v papírech. Nakonec to vypadá tak, že dělám takovou slečnu pro všechno - od pomoci bezdomovcům, kancelářskou práci, vedení hrabáku pro nejchudší, úklid kostela, práci s mládeží. Prostě ode všeho trochu.

Co je to hrabák? A jestli tomu dobře rozumím, tak jsi na nějaké faře, je to tak?

Pracuju v luterském kostele. Spíš je to komplex několika budov - knihkupectví, second

hand shop, kanceláře, místnost pro zkoušky pěveckého sboru, ve sklepě soup kitchen pro bezdomovce, sauna. :-) A hrabák=1 kroon shop, kde koupíš všechno oblečení za jednu korunu. 1 estonská je asi 2 české.

Hm, to je opravdu všechno za 2 koruny? Je v Estonsku tak levně?

Omyl - levně tu není. Jen ten hrabák - je fakt pro ty nejchudší - bezdomovce, ruské důchodkyně a tak. Pivo tu stojí asi 25 eek (50 Kč).

Estonsko je prý ještě ateističtější než Česka republika. Jak tam vypadá církev a mládež? Je v Tartu velký sbor?

Tartu má asi 100 000 obyvatel. Je tady několik luterských kostelů, baptisti, apoštolská církev, už jsem narazila i na harre kršnu. Katolická církev má v celém Estonsku dva kostely - jeden v Tallinnu, jeden v Tartu. Já pracuju v Pauluse kirikus - ten bývá hodně plný, ale pan farář je velmi populární i jako veřejná osoba. A mládež - asi jako ve všech postkomunistických zemích - lehce skomírá, ale snaží se tady dělat práci s mládeží, a myslím, že to dělají dobře. Ale něco jako naše seniorátní dny tu neznají.

Jak se dorozumíváš?

Mluvím tady estonsky, anglicky, německy, česky s ruským přízvukem, aby to vypadalo jako ruština, rukama nohama. Prostě podle toho s kým :-). Domorodé obyvatelstvo je velice šťastno, když na ně mluvím jejich jazykem. Úplně se vždycky rozzáří. :-)

Řekni nám něco estonsky

Tere tulemast (ahoj, vítejte, zdravím vás). Tomas on nii tubli poiss :-) (Tomáš je milý hoch)

Co tě v Estonsku nejvíce překvapilo?

Ej - tak včera ráno to byl teploměr :-), ale mě

tu překvapuje spousta věcí na každém kroku - třeba nepospané chodníky, vitální důchodci, zcela opilí mladíci ve dvě odpoledne, Dvořákův Žalm 23 na CD pěveckého sboru, kde zpívám, spousta volně se povalujících použitých injekčních stříkaček na estonském břehu u pevnosti v Narvě. Sehnat tu drogy asi nebude problém.

V čem se Estonci liší od nás a naopak v čem nám jsou podobní?

Začnu tím podobným - způsobem myšlení. Jakoby stopy po dlouholeté totalitě, kdy za tebe rozhodoval velký bratr. Pro starší, okolo 40 vlastně i 30, je velký problém cokoliv změnit. Ale je tu rozdíl oproti nám. Samostatní jsou teprve pár let a tak trochu neví, co s tím. Rusko mají za hranicemi, a tak je tu všude cítit velký strach, což se hodně projeví navenek vůči cizincům - uzavřenost, nevšímavost, ale když se jim dostaneš pod kůži, tak to jsou moc milí lidi. Jen to hodně dlouho trvá. Je to stejný jako s jejich domy - fasády otlučený, div to nespadne, a vevnitř moderně zařízený útulný byty. Na mladých mě dost překvapila uniformita. Všude stejná móda, všichni vypadají stejně - aspoň na první pohled. Úzké džíny, vysoké kozačky. A přitom - obrovská dravá snaha dokázat Evropě, že nejsou méněcenný. Ale výrazný nacionalismus tu není. A připadá mi, že mladí se cítí být spíš Evropany než Estonci. Jsou tu až překvapivý rozdíly. V každé kavárně WIFI, všude přístup na net a přitom nepořádek na ulicích...

Co je estonskou národní vášní? Jídlo, vodka, fotbal?

Vodka, chlást, jídlo ani tak ne. Oni ani nemají nějakou specifickou kuchyni. V tomhle ohledu je to dost chudá země - brambory, brambory, brambory a maso. Typická je sauna. A strašně rádi zpívají.

Jak vypadá estonská příroda?

Příroda je tady nádherná i teďka v zimě. Mají tu rozlehlé lesy a vzhledem k tomu, že Estonců zas tolik není, tak vesele topí dřevem a na lese to není vidět. Můžeš tu narazit na leccos - lehce rozpadlý most přes říčku a hned vedle opuštěná ves se zrezivělým odpaďákem. A kolem lesy a lesy a lesy a v nich sobi... A taky moře a příboj, skály. Jednou jsem se procházela po zamrzlé pláži. To se prostě nedá popsat, to se musí zažít. A někdy chci uskutečnit přechod přes zamrzlé moře na nějaký menší ostrůvek. :-)

A jaká jsou města - upravená, nebo rozpadlá? A architektura, památky?

Velká města podle našich měřítek tu nejsou. Největší je Tallinn s něco přes 400 tisíc obyvatel. Pro Estonce je velké i Kuressaare, největší město na ostrově, s asi tak 15 tisíci. Zámků ani hradů tu moc nemají. Je tu docela dost kostelů a co fakt stojí za to, jsou vesničky. Prostě jen vyjet kousek za město a tam stojí typický chaloupky se psem u vrat a vůl je přivázaný na řetěze vedle na poli.

Jsou Estonky hezké?

Nejsem kluk, ale můžu se pozeptat. Jsou dost podobný. Pevně vysoké, štíhlé, blondaté - jo asi hezké. Ale chlapi - nic moc. Celkově když jdu někam ven - do hospody nebo prostě někam - tak mi přijde, že poměr je hodně nakloněn k Evinému pokolení. Možná to bude tím, že Estonci - chlapi sedí převážně doma a pijí si svoji vodku a jen málo jich je akčních navenek, a tak je tu prostor pro ženský.

Jak Estonci smýšlí o Čechách a ČR? Mají přehled?

Mají velice rádi Švejka - v Tallinnu je přímo hospoda U Švejka - dál znají pivo, ale jejich je samozřejmě lepší :-). Taky jména jako Šebrle, Železný, Neumannová zabodují. Hokej ani tak nesledují. Oni vůbec aktivně sport moc nedělají.

Mockrát děkuji. ■

Podobně jako ostatní učedníci byl i Filip rybářem. Pocházel z Betsaidy u Genezaretského jezera. Přestože i v jeho případě stálo na počátku Kristovo: „Následuj mě!“ (Jan 1,43), vrcholí jeho příběh zvláštní nechápavostí. Při poslední večeři žádá svého Pána: „Ukaž nám Otce a víc nepotřebujeme!“ (Jan 14,8n) Ukaž nám Boha! Ukaž nám toho, od kterého přicházíš. Ukaž nám toho, který tě poslal a dal ti mandát. Ukaž nám toho, v jehož jménu jednáš a mluvíš. Ukaž! Dokaž! Prokaž! Víc nepotřebujeme, to nám stačí, potom uvěříme! Víra založená na slůvku „ukaž“ je nesmírně podezřelá. Co na to máme i my dnes říct, když někdo chce „vidět“ Boha? Ukažte mi ho a potom uvěřím!? A co na to Ježíš? Ten Filipovi odpovídá: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce.“ Ježíš je tím pravým obrazem Boha. On neviditelného Boha zviditelňuje. On je jeho ztělesněním. Jasným a výmluvným. V Ježíši poznáváme Otce. Ani nám se tato Filipova nechápavost nevyhýbá. Tak dlouho je Ježíš s námi: Od křtu, přes confirmaci, v mládeži, při bohoslužbách, každý den. A ty mě, Filipe, přesto neznáš. Nevíš, že skrze mne k tobě přichází Otec? Známy neznámý Bůh, to je Filipův příběh. ■

4. ROČNÍK FUTSALOVÉHO TURNAJE „O POHÁR OREBITŮ 2006“

Michal Špaček

ZPRÁVA

Již tradičně s „koncem“ zimy přišel další ročník turnaje, pořádaný SOMEM Hradec Králové ve spolupráci s YMCA Třebechovice. K vidění bylo 7 týmů s různou fotbalovou i pohlavní odlišností. Za celý turnaj bylo odehráno 18 zápasů, kterým přihlíželi 2 profesionální rozhodčí. Jejich závěrečné slovo bylo opravdu dojemné – cituji: „pískám už 40 let, ale tak slušný turnaj jsem ještě neviděl“. Přítomny byly i fanky, které si ještě po 4 dnech stěžovaly na problémy s hlasem. V turnaji se objevila i nedorozumění, která se částečně vysvětlila – rok od roku se učíme z vlastních chyb. Doufám, že v příštím ročníku eliminujeme počet organizačních chyb na minimum. Pořadí týmů: 1. TrutnoWskej WEJWAR, 2. FC LUMEN HK, 3. Znovu VRCHLABÍ (Praha+Vrchlabí), 4. Dynamo POLA-

BÍ (Poděbradský sen.), 5. REAL OPTIMUS (Pražský sen.), 6. STARCI (Třebechovice), 7. SMRTÁCI (Královehradecký sen.). Velkou zvláštností celého turnaje byly penaltové kopy, které musely rozhodovat u mnoha zápasů o konečném výsledku. Tím se docílilo vyšší napjatosti a zároveň většího nepořádku - těch nervů, co zbylo na hrací ploše... ■

Díky silnému mediálnímu zájmu po posledním konání akce Czechtek, kdy byla policií rozprášena naše největší freeparty, jsme se mohli tu a tam dozvědět něco více o tzv. technářích, o freeparties, o kočovném způsobu života mladých lidí a jednom z odvětví taneční hudby. Jak jsem již minule předestřel, freetekno je jednou z odnoží taneční hudby. V posledních letech se jedná o největší podskupinu taneční hudby co do příznivců, akcí a soudržnosti uvnitř komunity. Freetekno nese svůj název od svobodné produkce této hudby. Je opozicí klubovému komerčnímu technu. Je rychlejší (cca 160 -211; 220 beatů za minutu), hraje se především venku na neoficiálních či polooficiálních setkáních, nesetkáte se s žádnou reklamní kampaní (pokud pomínu tu a tam přilepené černobílé pozvánky) a jejich účelem není finanční zisk pořadatelů.

Počátky celého hnutí najdeme v 80. letech v Anglii. Zde se rodí hnutí „ravers“. Ti pořádají ilegální festivaly taneční hudby ve starých opuštěných továrních halách a koloniích. První uskupení, které dalo dohromady velké zvukové a světelné aparatury a z nich hrálo, byli Spiral Tribe. Ti dali celému hnutí freetekna podobu a tvář (černobílá spirála a magické číslo 23 - proč si myslíte, že nejkradenějším číslem v tramvajích je právě 23?).

Po roce 1992 začalo vznikat mnoho dalších soundsystémů (tedy uskupení lidí, vlastních aparatur a dopravní prostředky k jejímu převážení) a hnutí se rozšířilo z Anglie hlavně do Francie a Holandska. Odtud pocházejí nejznámější soundsystémy, které přes léto kočují po Evropě a hrají a přes zimu se usazují do squattů (o těch někdy příště). U nás najdeme počátky freetekna v roce 1992-1993, kdy do Prahy přijíždějí Spiral Tribe a pořádají ve Staré Huti první open-air akce. Pak se již objevují první české systémy jako Cirkus Allien, Metro, Strahov a další.

V roce 1994 se koná první setkání Czechtek, ještě bez velkého zájmu médií.

Czechtek je nejznámější česká freeparty, tedy setkání, na které se sjíždějí příznivci freetekna (až 20 000 lidí), aby spolu byli a bavili se. Tyto velké akce trvají většinou 7-10 dní (pokud nejsou násilně ukončeny předem), hudba hraje nonstop ze všech soundsystémů (je jich třeba 60 - 100). Jedná se o takový festival, kdy všichni hrají najednou. Hudba je hlasitá a stěny z reprobeden jsou natočeny tak, aby se systémy navzájem nerušily. Celé akce jsou bezplatné. Neplatí se vstup, není oficiální organizátor a každý je zde na vlastní pěst. Hudební a světelná aparatura je poháněna z naftových agregátů, na jejichž provoz si majitelé aparatur vydělávají prodejem občerstvení a příležitostně bohužel i prodejem drog (marihuany, extáze a LSD). Mezi příznivci této subkultury je dost těch, kteří umějí mnoho kejkličských kousků, fireshow, a tak často je i na co koukat. Díky těmto uměleckým kouskům a kočovnému způsobu života většiny velkých soundsystémů by mohl nezávislý pozorovatel tušit, že přijel novodobý cirkus.

Subkultura freetekna je spojujícím článkem jiných subkultur. Na akcích můžeme potkat punkáče, ty co poslouchají SKA a reggae, vysokoškoláky, intelektuály, běžně pracující, umělce a mnoho dalších rozličných lidí, kteří si jezdí na freeparty zrelaxovat, odpocínout anebo se jen potkat s lidmi se stejným zájmem. ■

„Já jsem tak rád, že se mi to líbilo! Je to zbožné a nesmrdí to kadidlem.“ prohlásil prý arcipopat břevnovského kláštera Anastáz Opasek, když mu Honza Novák, jeden z jeho farníků, přinesl k prohlédnutí vlastní veršované legendy o svatém Františku. Otec opat v tom nebyl laikem, jeho vlastní básně samy stojí za pozornost. Nakonec se laskavý hlas Anastáze Opaska objevuje i na desce Úsměvy sv. Františka, na kterou Jan Křitel Novák legendy natočil jako jazzové písničky za doprovodu dixielandové kapely Bridge Band. „No jo, vy jste ale ti antipapeženci, co svatý nemůžou vystát, že jo?“ povídal mi autor, když jsme si kvůli jeho písničkám dali sraz u piva. Je hrozná škoda, že na tom něco je. Když už někdo zavádí hovor na rozdíly mezi katolíky a protestanty, je „uznávání“ svatých a Panny Marie jednou z nejzmiňovanějších věcí. Ani mimo evangelické kruhy to však svatí nemají jednoduché. Snaha odstranit vše „nepodložené“ a „smyšlené“ dělá z legend slovníková hesla typu „narodil se, žil, prý činil zázraky, prý byl obdivován, zemřel“. Nad nimi pak je skutečně možné ohromat nos. A přitom jde zvláště u starých legend o krásné příběhy, ze kterých si lze odnést leccjakou inspiraci – jsou pravdivé nehledě na to, jestli se udály. J. K. Novák spojil zdánlivě neslučitelné: středověkou tradici s jazzovými synkopami. Tím ovšem vrátil příběhům o svatém prostáčkovi Františkovi a jeho poučením lidovost, přirozenost a autenticitu. Text ale zůstává na vysoké jazykové úrovni, svěží a přitom silnějšími slovy kořeněná spisovnost je jednak úctyhodná, jednak náramně zábavná. Další předností Úsměvů je, že nejde o zhudebněné artistní básně či prózu, ale o písničky vyrostlé organicky jako jeden celek. Kdyby nebyl muzikantem, může být J. K. Novák z fleku potulným středověkým kazatelem. CD je k dostání na <http://www.volny.cz/bridgeband/> a některé z písniček vyjdou i v Bratrstvu.

J.K. Novák a
Bridge Band:
Úsměvy sv.
Františka

BEREME, CO JE

Olga Ferjenčíková

Babička obrátila na plotně lívanec a řekla, že už táhneš, Felix! Dědeček v padesáti je dosud líbivý, ale nesluší mu cholerický temperament, protože má chabou slovní zásobu. Tedy - nadávat košatější češtinou se nenaučil a německy pozapomíná. Jednu stranu rodiny malé Pavly totiž tvoří vídeňští Češi, přesvědčení komunisté. Do Československa přišli po válce o vlastní vůli. Dnes se ale tísní v bytě bez koupelny se svou rozvedenou dcerou a vnučka jim jen připomíná její nevydařené manželství.

Román Věry Noskové můžeme přirovnat k Škvoreckého Zbabělčům - je to skvělá generační výpověď o dospívání na (jiho)českém maloměstě 50. a 60. let, psaná ale z dívčího pohledu a taky s odstupem. Autorka se narodila r. 1947, absolvovala gymnázium, poté se živila např. jako dělnice, servírka či vychovatelka. Až po revoluci se začala věnovat žurnalistice a psaní a vydávání knih.

Bereme, co je, objev roku 2005, stručně a přitom básnický vynalézavým jazykem přiblíží atmosféru rodiny ovládané despotickou matkou, podruhé provdanou za *podpantofláka*, který se nechá přimět i ke vstupu do strany, aby měl klid. „Kukaččí“ Pavla se stahuje do sebe a tráví čas buď u knížek, nebo po hospodách a s chlapci; nejdůležitější pro ni ale je nepřítomný otec. Ostatně pokřivené rodinné vztahy jako kdyby byly metaforou celé doby, kdy si ani přátele nemůžete příliš vybírat, protože už jsou „předtídní“ postojem k režimu. I naše hrdinka bere, co je, pátrání po svém skutečném zploditeli se však nevzdá. Přečtěte si o něm ale už sami - podobně jako o době, o níž bychom se měli učit a ne na ni zapomínat.

KNIHA

Bereme, co je
Věra Nosková,
nakladatelství
Abonent AD,
2005

Zvoník od Matky boží, divadlo ANPU, režie Bela Schenková

No uznejte, kde jinde předvádět „klasické dílo francouzského romantismu“ Zvoník od Matky boží než v cirkusovém šapitó, za pomoci hudby, poezie, loutek a masek? Přesně do toho se pustilo experimentální, výtvarné a loutkové divadlo ANPU. V pátek na státní svátek 28. 10. odehráli velice vydařenou premiéru na holešovickém nábřeží u Libeňského mostu v Praze. Po zimní sezóně strávené v kamenném divadle se s teplým povětřím chystají opět vrátit do stanu. Divadlu ANPU (což znamená v jednom z indických nářečí „divoká kočka“) by se taky mohlo říkat Bela Schenková a přátelé, protože jeho zakladatelka si pro každé představení vybírá nové herce a spolupracovníky. Protentokrát jimi jsou bratři Formani, V. Javorský, P. Stach, Milan Forman, J. Vosecký, I. Arsenjev, A. Skálová a M. Šmíd. A ti předvádí krásné divadlo jaksepatří. Žádné přijdu-odehrajú-nazdar. Kdepak. Hrají pěkně důkladně a nadoraz. A přitom citlivě, publikum se nedá oblafnout snadno, zvlášť ne takhle zblízka. Celé představení se odehrává v neuvěřitelně promyšlených kulisách. Ty jsou složeny se čtvercových dlů, které se libovolně sestaví, takže mohou vytvořit až čtyři scény v jedné. Navíc mají různá okýnka, díry a průduchy, skrze které provádí herci pro pobavení obecnstva a pro větší názornost všemožné kejkle. Text hry je plný slovní komiky a poetiky, příběh podbarvuje trefná hudba a kostýmy nezapřou, že se dnes hraje v cirkusovém stanu. Divák se nejprve náramně dívá - tady na zeleném drnu mezi kusy cihel a hlíny že budou hrát? Načež vlezte dovnitř, koupí si svažené víno, oříšky a program, hned se tváří smířlivěji (zvlášť, když zapnou vytápění) a těší se, copak že to bude. A než se naděje, zapomene na blikající a přetechnizovanou Prahu, kterou nechal někde venku. Má pocit, že se vrátil zpátky v čase, kdy kočovná divadla brázdila města a městečka se svými příběhy o lásce a nenávisti, zradě a vášni. Směje se, běhá mu mráz po zádech, ba i slzu zamáčkne. Prožije si zkrátka představení spolu s účinkujícími od začátku do konce, celé to kouzelné a opravdové divadlo.

FILM

PÝCHA A PŘEDSUDEK

Anna Kratochvílová

Režie Joe Wright
Hrají Keira Knightley, Brenda Blethyn, Donald Sutherland, Judi Dench, Matthew MacFadyen
123 minut, 2005

Film na vás dýchne uvěřitelnou atmosférou Anglie konce 18. století, kde se chudá, ale vytrvalá paní Bennetová snaží bohatě provdat svých pět dcer. Jane je plavá a krásná, avšak nasmělá, a Elizabeth prý tak krásná není, ale zase je bystrá a má pěkně proříznutou pusou. Lydia, Marry a Kitty jsou hlavně neodbytné. Jejich otec do výchovy příliš nezasahuje, jednak nevěří v úspěch, jednak mu doopravdy jde jen o Elizabeth. Když si nedaleko pořídí rezidenční majetný (a svobodný!) pan Bingley, stane se zřejmým, že jedna z dcer Bennetových ho musí ulovit. Divákovi je okamžitě jasné, že to dokáže sladká Jane a nebude se muset ani příliš snažit. Ve hře je ale ještě mnohem zajímavější muž – pan Darcy, Bingleyho přítel. Je tajemnější, tvrdohlavější, inteligentnější a důsledkem toho i přitažlivější, než by kdy mohl být pan Bingley. Bez přílišného přemýšlení mu přisoudíme Elizabeth.

Přeskočím rozuzlení zápletky (jak by si asi bohatí a perspektivní muži mohli vzít chudé a společensky nevážené dívky?), protože to se dočtete ve stejnojmenném románu Jane Austenové nebo uvidíte v kině. Raději poznamenám, že režisér v harmonické kombinaci vyvážil romantiku s připomínkou, že tolik rovnosti, kolik máme my dnes, vřdycky nebylo. Umožnil srdci diváka kochat se svěží a nápaditou podívanou, aniž by musel, jak se to u podobných žánrů občas stává, obětovat svůj vkus a zdravý rozum. Snad jen to britské klíšé – časté deště, mlhy na blatech a vysoká, věčně mokrá tráva. I když – i to jsem si vlastně užila.

TY TVÁŘÍŠ SE TAK SMUTNĚ

J. K. NOVÁK

Něco tě bolí, máš trápení, nemáš prachněpatrnější chuť se pousmát? A to je ti málo? Ty to ještě musíš rozdávat ostatním? To na tom potom musíš být opravdu špatně, když ti ke spokojenosti stačí vyloudit z lidí trochu soucitu. To jsi opravdu na dně. Legenda o tom, kterak svatý František pokáral jednoho bratra, který chodil se zasmušilou tváří:

$\text{♩} = 200$ C Em Am⁷ Em Am C⁶ Dm⁷ G⁷

Bra - tří - čku ty tvá - říš - se tak smut - ně jak

C Em Am Em A A⁷ A⁺ A⁷ Dm H⁷

ne - ště - stí ve fu - ne - brá - cké kut - ně děs - ně smut - ně

Dm⁶ Fm⁶ G⁷ A^b G⁷

na ten svět se kou - káš mo - žná kou - máš proč - pak svi - zel

C C Cdim

zlou máš. (mezihra)

C A⁷ Cdim G⁷ C

Možná, že ti někdo něco provedl
což by mohlo zatraceně bolet
popros Pána, ať ti radost vrátí
pokoj v duši, radost v srdci dá ti

Zapomeň na všechno zadržité
koukej koukat s úsměvem a mile
uvidíš, že pak v radosti cizí
tvé problémy svižně vymizí

Budou Velikonoce. S nimi nejedno velikonoční setkání. Velkopáteční putování v pátek 14. dubna po bohoslužbách ve Volyni, které začínají v 19:00. Po putování jste zváni na zbytek noci a celou sobotu k programu v Husově domě ve Volyni. Kontakt: 605 474 588.

Na Bílou sobotu 15. dubna budou v kostele u Martina ve Zdi v Praze velikonoční vigilie. Čas: 21.00 – 23.00.

O víkendu 21. - 23. dubna se vám z výběru zatočí hlava. V Českých budějovicích proběhnou dny mládeže (na str.9). V brněnském seniorátu se bude konat školka mládeže. Téma je „Mají naše cesty cíl?“ a hostem bude Zdeněk Susa. Všechny hledače cest tedy zveme do Silůvek u Brna, třeba tam společně najdeme, co hledáme: <http://brnenska-mladez.evangnet.cz>. V Černilově budou seniorátní dny mládeže královéhradeckého a chrudimského seniorátu.

V sobotu 22. dubna chystá pražská mládež (<http://prazska-mladez.evangnet.cz>) pěší výlet na Blaník, sraz v 7:50 u pokladen na Hlavním nádraží.

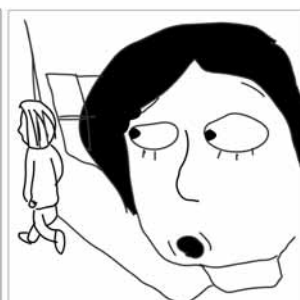
Poděbradský seniorát zve 22. dubna na volejbalový turnaj v Lysé nad Labem. Všechny informace u Míry Féra na 723 461 514.

V neděli 23. dubna v 19:30 bohoslužby u Martina ve Zdi v Praze a pak PoMartinské kulturně o Africké církevní a světské hudbě. Hostem Leonardo Teca z Horních Vilémovic.

Seniorátní dny mládeže horáckého seniorátu budou 12. - 14. května ve Strměchách u Pelhřimova. Téma: „Nikdy jste nečetli...?“ aneb „Je psáno... !!!“. Pod názvem se skrývají přístupy k bibli, autorita Písma. Hostem F. Keller. Více info na horacka-mladez@evangnet.cz.

5. - 7. května proběhnou v Českém Brodě seniorátní dny mládeže poděbradského seniorátu Pod tlakem aneb Jak přežít media. Media z různých úhlů pohledu, sport, zpěv, zábava.

12 - 14. května pořádá YMCA v ČR školení hlavních vedoucích táborů v Masarykově táboře na Sázavě. Zúčastnit se může každý. Proškolení musí být hlavní vedoucí každého tábora, který čerpá finance ze státních grantů. Více informací na vojta@ymca.cz.

Výzva výtvarníkům

Oddělení mládeže opět chystá vydání diáře na rok 2007. Hledáme výtvarníky, kteří by se chtěli podílet na jeho ilustrování. Ukázky svojí tvorby posílejte do 30. dubna 2006 na adresu: Odd. mládeže ČCE, Jungmannova 9 111 21, Praha 1. Náhledy ilustrací z minulého diáře a další informace najdete na stránkách <http://mladez.evangnet.cz/diar>.

Zveme Vás na divadlo čáslavské mládeže LANOVKA

doplňené vlastními filmy a písněmi na melodie B.Dylana, Pearl Jam, P.Simona, M.Knopflera ...

V Praze 4, Nuslích
Ve sboru ČCE, Žateckých 11
Ve středu 12.4. 2006
Od 19:00 hod